

Kwalitatief onderzoek in Amsterdam Zuidoost

Bij de ontwikkeling van het Ecosysteem voor Mentale Gezondheid (GEM) in Amsterdam Zuidoost is een samenwerking ontstaan tussen onderzoekers van RBCZ en de Hogeschool van Amsterdam (HvA) van de lectoraten Ergotherapie, Participatie en Omgeving en Sociaal stedelijk werk. Aanleiding hiervoor was een relevante vraag uit de praktijk van deze regio: welke perceptie hebben huisartsen en praktijkondersteuners (POH'ers) over de samenwerking met complementaire zorg? Meer kennis over deze perceptie is belangrijk – en mogelijk een voorwaarde – om medewerking te kunnen verkrijgen van huisartsen en POH'ers. De HvA en RBCZ zijn beide betrokken in de GEM Amsterdam Zuidoost om complementaire zorg beter toegankelijk te krijgen.

In Amsterdam Zuidoost is de reguliere geestelijke gezondheidszorg (ggz) op dit moment vaak niet toegankelijk. Dit lijkt onder andere samen te hangen met het hoge percentage bewoners met een niet-Westerse migratieachtergrond en de zorg- en welzijnssystemen die hierop niet lijken aan te sluiten. Uit onderzoek in het Verenigd Koninkrijk blijkt dat er voor deze groep een betere afstemming van de ggz op sociale en antiracistische zorgmodellen vereist is.^[1] Ander Brits onderzoek laat zien dat oudere, depressieve mensen met een andere etnische achtergrond niet snel aankloppen bij de ggz, maar eerder spirituele hulp inschakelen.^[2]

RBCZ heeft hierop ingespeeld in Amsterdam Zuidoost door geregistreerde therapeuten te benaderen en zich in deze regio te laten verenigen. Onder andere het Collectief Cultuursensitief Mentaal Welzijn (CCMW), waarover meer in de rubriek samenwerken in deze editie (pag 60), is ontstaan uit deze behoefte naar holistische zorg. RBCZ en HvA hebben vervolgens samen een onderzoek opgezet om bij huisartsen en POH'ers te peilen of samenwerken met complementaire therapeuten een mogelijkheid zou zijn.

Focusgroepen en interviews

Om de perceptie van huisartsen en POH'ers over complementaire zorg goed te kunnen duiden, zijn begin dit jaar twee focusgroepen bevraagd en een aantal losse interviews afgenomen met in totaal vijf huisartsen en twaalf POH'ers uit Amsterdam Zuidoost. Tijdens de gesprekken kregen de deelnemers een

kort filmpje te zien over een complementair zorgaanbod voor ouderen door Stichting Kraktie en een filmpje met uitleg over de Keuzehulp complementaire zorg. Aan de deelnemers werd gevraagd te reageren op deze filmpjes.

Het onderzoek wordt momenteel uitgewerkt door Soemitro Poerbodipoero en Armelle Demmers. Soemitro is professionaldocent-kandidaat Gezondheid en Welzijn aan de HvA en actief in de regio met zijn promotieonderzoek naar het aanbod van complementaire zorg binnen het sociale en het zorgdomein. Dit doet hij vanuit de lokale praktijk van Stichting Kraktie, een non-profit gemeenschapsorganisatie die complementaire zorg en ondersteuning aanbiedt in Amsterdam Zuidoost. Armelle is klinisch epidemioloog en werkt bij RBCZ als onderzoeker. De twee onderzoekers analyseren de gesprekken aan de hand van onderzoeksvragen waarin de (behoefte in) samenwerking met, de betekenis van en de ervaringen met complementaire zorg centraal staan.

Een tipje van de sluier

Hoewel het nog te vroeg is om definitieve conclusies te delen, valt wel al op dat zowel de huisartsen als de POH'ers overwegend positieve ervaringen delen over samenwerking met complementaire zorgverleners. Zij geven hiernaast ook nuttige aanbevelingen op basis van hun ervaringen, bijvoorbeeld dat een goed en persoonlijk netwerk essentieel is. Een netwerk waarin professionals én cliënten elkaar makkelijker kunnen vinden en waar complementaire therapeuten hun aanbod helderder communiceren. De resultaten zullen dit jaar in een wetenschappelijk artikel gedeeld worden. ■

BRONVERMELDING:

1. Bansal, N., Karlsen, S., Sashidharan, S. P., Cohen, R., Chew-Graham, C. A., & Malpass, A. (2022). *Understanding ethnic inequalities in mental healthcare in the UK: A meta-ethnography*. PLoS Med., 19(12): e1004139.
2. Marwaha, S., & Livingston, G. (2002). *Stigma, racism or choice. Why do depressed ethnic elders avoid psychiatrists?* J Affect Disord., 72(3):257-65.